

30.6.2021

Ulkoministeriö

kirjaamo.um@formin.fi, paivi.rotola-pukkila@formin.fi (ja Lausuntopalvelu.fi)

lausuntopyyntö PCOTQ341-11

Lastensuojelun Keskusliiton lausunto ulkoministeriölle luonnoksesta Suomen yhdistettyyn 24.-26. CERD-määräaikaisraporttiin

Yleisiä huomioita

Lastensuojelun Keskusliitto kiittää kattavasta raporttiluonnoksesta ja mahdollisuudesta lausua siitä. On kuitenkin todettava, että valtion raporttiluonnos keskittyy pitkälti listaamaan toteutettuja tai suunnitteilla olevia toimenpiteitä. Sekä oikeuksien tosiasiallisen toteutumisen arviointi että kehittämistoimenpiteiden taustalla olevien ongelmien kuvailu jää suhteessa vähemmälle tai jopa kokonaan tekemättä. Näin jää epäselväksi, miten kohdallisia tai riittäviä valitut toimenpiteet ovat sekä millaisia aukkoja edelleen jää. Esimerkiksi Nuorisobarometrit ja kouluterveyskyselyt tuottavat säännöllisesti tietoa lasten ja nuorten kokemasta syrjinnästä, mutta tätä tietoa ei tuoda esille raporttiluonnoksessa. Rotusyrjintäkomitea kiittää Suomea edellisissä loppupäätelmissään siitä, että sen esittämiä huolenaiheita tuotiin esille avoimesti ja itsekriittisesti Suomen 23. määräaikaisraportissa. Hankkeiden ja lainsäädännön esittelyn lisäksi tai osittain sen sijaan olisikin hyvä tuoda esille tilannekuvaa eri sopimuksen artiklojen takaamien oikeuksien toteutumisessa.

Art. 1

Tilastot (kohdat 16–17)

Komitea suosittelee tiedonkeruun kehittämistä riittävän empiirisen perustan luomiseksi, että voidaan kehittää ja seurata kaikkien mahdollisuuksia nauttia sopimuksen takaamista oikeuksista yhdenvertaisesti. Raporttiluonnoksessa todetaan, ettei Suomi voi tuottaa virallista tietoa etnisistä ryhmistä, perustellen sitä lainsäädännöllä ja EU:n tietosuojaa-asetuksella. Lainsäädäntö ei ole kuitenkaan este sille, ettei määrällistä tietoa etnisten ryhmien tilanteesta voitaisi kerätä yhdenvertaisten oikeuksien toteutumisen kehittämiseksi. Eri vähemmistöistä tarvitaan tutkimukseen perustuvaa tietoa, eivätkä rekisterit ole ainoa tiedonkeruun muoto.

Art. 2

Seksuaalivähemmistöihin kuuluviin kohdistuvan syrjinnän torjuminen (kohdat 44–48 sekä Selvitys moniperusteisesta syrjinnästä, kohta 42)

Raporttiluonnos ei tuo esille sitä, että translain uudistus on käynnistetty. Uudistusta on kaivattu pitkään, ja nykyisen hallituksen ohjelmassa luvataankin tehdä lakiuudistus, jonka tärkeimpänä sisältönä on itsemääräämisoikeuden lisääminen. Uudistuksen lähtökohtana on, että vaatimus

lisääntymiskyvyttömyydestä poistettaisiin ja juridisen sukupuolen vahvistaminen ja lääketieteellinen sukupuolen korjaus erotettaisiin toisistaan. Aiemmin STM:n asettama lakiuudistusta valmisteleva työryhmä oli päättänyt esittämään, että oikeudellisen vahvistamisen ikärajan asettamista 15 vuoteen voitaisiin harkita. Hallitusohjelman mukaan oikeudellisen sukupuolen vahvistaminen kuitenkin mahdollistettaisiin vain täysi-ikäisille. Alaikäisten rajaaminen ulos on herättänyt paljon keskustelua. Asiasta laadittiin kansalaisaloite, joka sai parissa päivässä riittävän määrän kannatusilmoituksia, jotta se käsitellään Eduskunnassa.

Translapset ja -nuoret kärsivät muita enemmän mielenterveysongelmista ja yksinäisyydestä, he kokevat enemmän kiusaamista, väkivaltaa ja syrjintää, heillä on enemmän koulupoissaoloja ja koulupudokkuutta. Heillä on myös kohonnut itsemurhariski: suomalaisista transnuorista noin puolet kertoi ajatelleensa itsemurhaa. Transnuorten psyykinen hyvinvointi korreloi vahvasti sen kanssa, miten tyytyväisiä he olivat mahdollisuuksiinsa ilmaista sukupuoltaan.¹

Kotoutumisen selonteko ja valtion kotouttamisohjelma (kohdat 49–51)

Kotoutumisen selonteko linjaa kotouttamisen kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi huomioiden maahanmuuttajien erilaiset tarpeet, palvelujärjestelmän kokonaisuutena sekä väestösuhteiden edistämisen ja avaa hyvin suomalaista kotoutumispolitiikkaa selvitys- ja tutkimustiedon avulla. Selonteon taustalta on luettavissa kuitenkin myös kotouttamispolitiikan tehostamisvaatimuksia, jotka eivät välttämättä lähde kotoutujan näkökulmasta. Esimerkiksi kotoutumisajan mekaaninen lyhentäminen säästösyistä olisi lyhytnäköistä paitsi kotoutujan, myös yhteiskunnan kannalta. Kotoutuminen on paljon muutakin kuin työllistymistä, ja esimerkiksi nyt on seurattava käynnistyvän sote-uudistuksen vaikutuksia, ettei siitä aiheudu katvealueita kotoutujien palveluissa. (Ks. myös art. 5 E. TSS-oikeudet.)

Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden perheenyhdistäminen (kohta 56)

Raporttiluonnos mainitsee perheenyhdistämistä koskevan lainsäädäntöhankkeen. Jos hankkeen ainoa tulos on se, että poistetaan toimeentuloedellytys alaikäisiltä perheenkokoajilta, se ei ole merkittävä parannus. Yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityksen mukaan toimeentuloedellytys ei ole ollut ratkaiseva kielteisissä päätöksissä lasten kohdalla – sen täyttymistä ei yleensä edes arvioida. Oleskeluluvan edellytysten ei katsota muutoinkaan täyttyvän. Kielteisissä perhesidepäätöksissä Maahanmuuttovirasto katsoo usein perhesiteen katkenneen, kun vanhemmat ovat lähettäneet lapsensa matkaan. Päätöksiin on kirjattu, että kyseessä on maahantulosäännösten kiertäminen, eli lasta käytetään maahantulon välineenä. Käytössä on myös ”pakottavan syyn” käsite, joka ei perustu lakiin: lapsi on saanut kansainvälistä suojelua, mutta perheenyhdistämisen kohdalla todetaan, että huoltajilla ei ollut ”pakottavaa syytä” lähettää lasta matkaan.²

¹ Kouluterveyskyselyt 2017 ja 2019 sekä Alanko, Katariina (2014). Mitä kuuluu sateenkaarinuorille Suomessa? Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, Verkkójulkaisu 72; Seta, Seta-julkaisu 23. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/sateenkaarinuori.pdf> ; ks. myös Schneider, E. 2013. An insight into respect for the rights of trans and intersex children in Europe. Euroopan neuvostolle tehty seurantaraportti Sveitsissä 2.-4.5.2013 pidetystä konferenssista ”The right of the child and of the adolescent to his/her sexual orientation and gender identity”. <https://rm.coe.int/168047f2a7j>.

² Yhdenvertaisuusvaltuutettu (2020). Lapset ilman perhettä - kansainvälistä suojelua saaneiden alaikäisten perheenyhdistäminen.

Suomi on kiristänyt perheenyhdistämistä koko 2010-luvun ajan. Erityisesti viime vuosien lakimuutokset ja kireä lain soveltamiskäytäntö ovat johtaneet siihen, että yhä harvempi onnistuu saamaan perheenjäsenensä maahan. Myös hakemusprosessiin sisältyvät ongelmat ja prosessin monimutkaisuus ovat käytännössä usein esteenä perheenyhdistämiselle.

Lapsen edun ensisijaisuus ei tällä hetkellä toteudu sen enempää turvapaikkamenettelyssä kuin perheenyhdistämisprosesseissaakaan, ja lapsen edun arviointi on riittämätöntä³. Ulkomaalaisoikeudesta kirjoittavat tutkijat toteavat, että maahanmuuton sääntelyn ei pitäisi olla lähtökohtainen peruste asettaa lapsen etu julkisia intressejä heikompaan asemaan. Lain tulkintaa perheenyhdistämisessä pitäisi ohjata selvästi lapsenoikeusperustaisempaan suuntaan.⁴

Art 4

Vihapuhe, rotuvihaan yllyttäminen ja viharikokset (87–95)

Raporttiluonnos kirjaa poliisin ansiokkaan toiminnan viharikosten tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Siinä ei kuitenkaan tuoda lainkaan esiin poliisin sisällä havaittuja ongelmallisia asenteita ja toimintaa. Poliisin sisäisissä sosiaalisen median kanavissa on levinnyt rasistista materiaalia. Myös tapaukset, joissa poliiseilla on ollut kytköksiä äärioikeistoon, ansaitsivat huomiota. Kansalaisten luottamus poliisiin on poikkeuksellisen hyvä Suomessa, ja on syytä olla huolissaan siitä, miten em. kehitys vaikuttaa asiaan. Rasismien vastainen ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelma (kohdat 26–27) on valmistumassa vuoden 2021 aikana, ja olisi hyvä huomioida, onko tuossa ohjelmassa otettu tämä näkökulma huomioon.

Art 5

A. Oikeus yhdenvertaiseen kohteluun tuomioistuimissa ja muussa oikeudenkäytössä (kohta 99 sekä artikla 2, Muu yhdenvertaisuutta edistävä työ, kohta 29)

Raporttiluonnos mainitsee (kohdat 29 ja 99), että poliiseille järjestetään vuoden 2021 aikana koulutusta etnisestä profiloinnista. Ovatko toimenpiteet riittäviä, se jää vielä nähtäväksi, sillä tutkimusten mukaan etninen profilointi on merkittävä ongelma. Kohdassa 240–241 mainitaan Yhdenvertaisuusvaltuutetun selvitys afrikkalaistaustaisten syrjinnästä, jonka mukaan puolet vastaajista oli kokenut etnistä profilointia. Ilmiö koskee kuitenkin myös muita vähemmistöryhmiä, ja Helsingin yliopiston tutkimuksessa analysoidaan ilmiötä monipuolisesti. Tutkimuksen mukaan rodullistettuihin vähemmistöihin kohdistuu valvontaa useiden toimijoiden taholta erilaisissa kaupunkitiloissa.⁵

³ Pirjatanniemi & al. (2021). Ulkomaalaislain ja sen soveltamiskäytännön muutosten yhteisvaikutukset kansainvälistä suojelua hakaneiden ja saaneiden asemaan. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:10, Valtioneuvoston kanslia Helsinki 2021 sekä Family Reunification Practices in Finland A report by the Finnish Refugee Advice Centre, 15 March 2021.

⁴ Hakalehto & Sovela 2018. Lapsen etu ja sen ensisijaisuus ulkomaalaisasioita koskevassa päätöksenteossa. Teoksessa Kallio & Kotkas & Palander: Ulkomaalaisoikeus. Alma Talent, Helsinki, 411, 448.

⁵ Keskinen, Suvi & al. (2018). Pysäytetyt – Etninen profilointi Suomessa. SSKH Notat 2/2018. Svenska Social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors Universitet.

B Ihmiskaupan vastaiset toimet (kohdat 109–117)

Raporttiluonnoksessa esitellään ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmää, mutta tilannekuva ihmiskaupasta Suomessa puuttuu. Työperäistä ihmiskauppaa on paljastunut viime vuosina Suomessa huolestuttavassa määrin, ja voimattomuus siihen puuttumisessa on herättänyt viime aikoina paljon keskustelua. Lapsiin kohdistuvaa ihmiskauppaa ei pidetä merkittävän suurena ongelmana Suomessa, mutta se on kuitenkin olemassa ja esim. Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä (GRETA) on toistuvasti kiinnittänyt huomiota lapsiuhrien tunnistamiseen ja kehottanut lisäämään toimia lapsiin kohdistuvan ihmiskaupan ehkäisemiseksi Suomessa. Suomessa ei kuitenkaan ole olemassa yhteisesti sovittua menettelytapaa lapsiuhrien tunnistamiseksi.

Suomessa ihmiskauppa mielletään pääasiassa edelleen maan rajoja ylittäväksi ilmiöksi, ja sen vuoksi maan sisällä tapahtuvaa ihmiskauppaa ei välttämättä tunnisteta. Nuorten kanssa kentällä toimivien keskuudessa on huomattu, että nuoriin kohdistuvaa seksuaalista kaltoinkohtelua saatetaan tunnistaa huonosti, ja osa siitä voi täyttää myös ihmiskaupan tunnusmerkit. Rikolliseen toimintaan pakottaminen on myös ihmiskaupan laji, joka voi jäädä tunnistamatta: uhrin itsekään tuntevat usein olevansa syyllisiä, ja jos asia viedään poliisille, niin sitä tutkitaan muilla rikosnimikkeillä kuin ihmiskauppa.⁶

Aikuisten ihmiskaupan uhrien lasten hyvinvointi ja oikeudet ansaitsisivat myös enemmän huomiota. Kansallisen ihmiskaupparaportoijan mukaan uhrin oleskelulupa-asiaa käsiteltäessä ei huomioida riittävästi uhriutumisen seurauksia lasten hyvinvoinnille. Lapsen edun arviointi on puutteellista, eikä uhrin tosiasiallista kykyä ja mahdollisuuksia huolehtia lastensa kasvusta ja kehityksestä arvioida riittävästi. Kun uhri käännytetään pois Suomesta, ei huolehdita riittävästi siitä, että hakija lapsineen ohjattaisiin tarvittavan avun ja tuen piiriin vastaanottavassa maassa.⁷

AOA:n ratkaisu (6/2019) herätti paljon keskustelua ihmiskaupan uhrien auttamisen toimivuudesta. Apulaisoikeusasiamies totesi erään kunnan sosiaalitoimen laiminlyöneen sille kuuluvan lakisääteisen velvollisuuden järjestää ihmiskaupan uhrille hänen tarvitsemansa auttamistoimet ja sosiaalipalvelut. Törkeän ihmiskaupan uhriksi joutuneelta henkilöltä evättiin auttamistoimien ja sosiaalipalvelujen järjestäminen.

On toivottavaa, että valmisteilla oleva uusi laki ihmiskaupan uhrien auttamiseksi tulee vahvistamaan sosiaali- ja terveydenhuollon roolia auttamisessa ja selkeyttää viranomaisyhteistyötä. Kun ihmiskaupan uhrien auttaminen on sisäministeriön hallinnonalaan kuuluvaa ja siitä säädetään vastaanottolaissa, jää kontaktipinta sosiaali- ja terveydenhuoltoon etäiseksi. Kunnat ovat kuitenkin ne toimijat, joissa auttamisen pitäisi tapahtua ja sinne tarvitaan työkaluja ihmiskaupan tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen. Kun palvelut ovat eri tasoisia eri puolilla maata, asettaa se uhrin eriarvoiseen asemaan.

⁶ Esim. Kervinen, Elina & Ollus, Natalia (2019). Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ihmiskauppa Suomessa. European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations (HEUNI), Publication Series No. 89.

⁷ Yhdenvertaisuusvaltuutettu (2016). Nigerianlaistaustaiset seksuaalisesti hyväksikäytetyt ihmiskaupan uhrin Suomessa: ulkomaalaislain soveltamiskäytäntö. Muistio VVTDno: 2016/552.

D Ilman huoltajaa olevien alaikäisten vastaanotto (kohta 143)

Ilman huoltajaa turvapaikanhakijoina tulleet lapset saattavat jäädä maahan vuosiksi tilaan, jossa heille ei määrätä huoltajaa, vaan heidän puhevaltaansa käyttää tehtävään määrätty edustaja. Tämän vuoksi laadukas edustajajärjestelmä olisi välttämätön. Nykyjärjestelmä on sirpaleinen, eikä takaa riippumattomuutta tai laatua – puutteita on niin edustajien rekrytoinnissa, koulutuksessa kuin valvonnassa⁸. Mm. EU:n perusoikeusvirasto korostaa käsikirjassaan edustajan riippumattomuutta⁹. Suomessa kuitenkin säädettiin lailla edustajatoiminnan ohjaus ja valvonta Maahanmuuttoviraston tehtäväksi¹⁰.

D Säilöönotto (kohdat 144–146)

Suomi ei ole onnistunut lopettamaan lasten säilöönottoa. Hallitus lupasi kieltää ilman huoltajaa tulleiden lasten säilöönoton vuonna 2011. Vuonna 2014 säilöönottoa rajoitettiin, muttei kielletty kokonaan; 15 vuotta täyttänyt ilman huoltajaa tullut kielteisen päätöksen saanut voidaan edelleen ottaa säilöön kolmeksi vuorokaudeksi (HE 172/2014 vp). Rinteen hallitusohjelmassa 15 vuotta täyttäneiden lasten säilöönottoa luvattiin jälleen selvittää, mutta tällä kertaa säilöönoton kieltä ei edes mainita. Lastensuojelun Keskusliitto muistuttaa kuitenkin, että säilöönotto on aina lapsen edun vastaista – olivatpa he yksin tai huoltajansa kanssa – ja maahanmuuttajastatuksen perusteella tehtävä säilöönotto tulisi lopettaa kokonaan¹¹. Suomi ei myöskään ole onnistunut vielä kehittämään vaihtoehtoja lapsiperheiden säilöönotolle – vuonna 2016 lakiin vaihtoehdoksi lisätty asumisvelvollisuus on herättänyt keskustelua siitä, onko se aito vaihtoehto: jos sitä käytetään esimerkiksi laajan maahanmuuton yhteydessä henkilöihin, joiden kohdalla säilöönoton edellytykset eivät täytyisi muutoin ja vielä tarkoitusta varten mahdollisesti perustettavissa yksiköissä, ei ole kyse vaihtoehdosta vaan turvaamistoimesta.

D Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittely ja päätöksenteko (kohdat 147–151)

Raporttiluonnoksessa esitellään varsin seikkaperäisesti Maahanmuuttoviraston toteuttamia turvapaikkapäätöksenteon kehittämishankkeita. Tosiasia kuitenkin on, että viime vuosien lakimuutosten tavoitteena on ollut pitkälti pyrkimys vähentää Suomen houkuttelevuutta turvapaikanhakumaana. Tämä on tapahtunut turvapaikanhakijoiden perus- ja ihmisoikeuksien kustannuksella. Myös lain soveltaminen kiristyi vuoden 2015 jälkeen. Tietyiltä osin lakimuutokset johtivat päinvastaisiin tuloksiin, kuin mitä niillä tavoiteltiin. Menettelyjen tehostaminen on itse asiassa lisännyt hakijoiden tarvetta muutoksenhakuun päätösten osalta sekä uusintahakemusten tekemiseen. Muutokset ovat synnyttäneet väliinputoajia ja paperittomuus on lisääntynyt. Lakimuutoksilla ja niiden soveltamiskäytännöillä on ollut kielteisiä vaikutuksia myös lapsiin yleisellä tasolla, vaikka alun perin olisikin pyritty luomaan lasten osalta lievempiä kiristyksiä lakiin tai suotuisampia menettelyjä. Lapsivaikutusten arviointi lakimuutoksissa on ollut myös

⁸ Lundqvist ym. 2018. Edustajat lapsen edun takaajina – Ilman huoltajaa turvapaikanhakijoina saapuneiden alaikäisten edustajajärjestelmä. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Alueet, 26/2018.

⁹ FRA 2014. Guardianship for children deprived of parental care. A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking.

¹⁰ Laki henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa ja siihen liittyvät lakimuutokset (HE 18/2019 vp).

¹¹ Lapsen oikeuksien sopimus 37/b artikla sekä yleiskommentti CRC/GC/2005/6, kohdat 61–63.

puutteellista, ja lapsen edun arviointi ja huomioonottaminen ulkomaalaislain toimeenpanossa on riittämätöntä.¹²

E Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet

Maahanmuuttajien sosiaalisten oikeuksien toteutumisen kannalta käynnissä oleva suuri palvelujärjestelmän muutos on huomioitava ja sen vaikutuksia kotoutumiseen on syytä seurata. Kun kokonaisvastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille ja samaan aikaan sote-palvelut ovat kuitenkin siirtymässä pois kunnista aluetasolle on varmistettava, etteivät jotkut palvelut tai toiminnot tai palvelujen käyttäjäryhmät jää katveeseen uudistuksissa.

Ilman huoltajaa turvapaikanhakijana tulleet lapset elävät verraten samanlaisissa olosuhteissa kuin kantaväestön lapset, jotka on sijoitettu kodin ulkopuolelle. Ilman huoltajaa tulleiden huolenpitoa varten on kuitenkin rakennettu erillinen järjestelmä, ja sen yhteys normaaleihin sosiaalipalveluihin ei ole selkeä. Kun lapset ovat saaneet oleskeluluvan, he asuvat yksiköissä, jotka eivät ole osa kuntien sosiaalipalveluja. Tästä huolimatta lapsilla on kuntalaisina kuitenkin täysimääräiset oikeudet sosiaalipalveluihin kuten muillakin lapsilla. Kunnissa ei kuitenkaan aina mielletä, että nämä lapset voisivat olla sosiaalihuollon asiakkaita, eikä heidän palvelutarpeitaan välttämättä aina tunnusteta tai niihin ei osata vastata. Lainsäädäntö ei ole riittävän selkeää, ja sitä sovelletaan kunnissa vaihtelevasti. Nuorille voidaan myös järjestää lastensuojelun jälkihuoltoon rinnastettavia tukitoimia heidän tullessa täysi-ikäisiksi, mutta heillä ei ole siihen subjektiivista oikeutta, kuten lastensuojelusta itsenäistyvillä nuorilla.¹³

Art 7

A Opetus ja koulutus, Hallitusohjelman koulutusta koskevat uudistukset (kohdat 216 ja 217; sekä art. 3, Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelma, kohdat 85–86)

Raporttiluonnos voisi tuoda esille tilannekuvaa maahanmuuttotaustaisten lasten yhdenvertaisten koulutusmahdollisuuksien toteutumisesta. Heidän koulumenestyksensä on tutkimusten mukaan heikompa kuin kantasuomalaisten, ja erot osaamisessa ovat suurimpia Euroopassa¹⁴. Joidenkin tutkimusten mukaan näyttää kuitenkin siltä, että maahanmuuttotaustaiset lapset suorittavat kantaväestöön verrattuna yhtä todennäköisesti toisen asteen tutkinnon, kun sosioekonominen tausta huomioidaan¹⁵. Olisi olennaisen tärkeää saada riittävästi tietoa asiasta, että voidaan kehittää ja kohdentaa oikeita toimenpiteitä koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamiseksi.

¹² Pirjatanniemi & al. 2021 ja Pakolaisneuvonta 2021.

¹³ Martiskainen, Taina & Toivonen, Virve (2019). Kotoutumisen polku – Ilman huoltajaa tulleiden lasten oikeudet, tarpeet ja palvelut. Lastensuojelun Keskusliitto 2019.

¹⁴ Esim. Vettenranta ym. (2016). PISA- ensituloksia. Huipulla pudotuksesta huolimatta. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:41.

¹⁵ Ansala, Laura (2019). Maahanmuuttajien lasten ja suomalaistaustaisten lasten välisiä kouluttautumiseroja selittävät saapumisikä, perhetausta ja asuinalueet. Kvartti, Kaupunkitiedon verkkolehti 29.08.2019.